

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

Є. Р. БОРІНШТЕЙН

ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ У ВИМІРІ ФІЛОСОФІЇ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ОДЕСА, 2023 р.

УДК:101.1+101.9+124.4

Затверджено вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Рецензенти:

*Докторка філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова*
Інна ГОЛУБОВИЧ

*Доктор філософських наук, професор, кафедри філософії національного
університету «Одеська юридична академія»*
Олександр ЄРЕМЕНКО

Борінштейн Є.Р. Творча особистість у вимірі філософії. Одеса, 2023. 32 с.

Сучасне постмодерне суспільство потребує активних дій з боку особистості, оскільки воно постійно технічно, соціокультурно, соціоекономічно значно прогресує, перетворюючи нову реальність. Тому й особистість може розвиватися тільки тоді, коли демонструє свою готовність до постмодерності, яка характеризується прагненням до саморозвитку, здатністю до самовдосконалення, схильністю до творчої активності, вмінням взаємної соціокультурної адаптації, розлогими можливостями безперервної соціалізації, можливістю ефективно і нестандартно вирішувати виникаючі життєві труднощі. У зв'язку з цим виникає потреба в розвитку творчо активних людей, реально здатних в різних видах пізнавальної і творчої діяльності, а саме – творчої особистості. Як показала практика боротьби з російською агресією, саме творча особистість має значні переваги перед особистістю аморальною. Але для розвитку творчої особистості необхідна чітка стратегічна лінія. Така концепція найбільш об'ємно може бути реалізована саме у філософській площині. Тому ми й розглядаємо творчу особистість у вимірі філософії.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 033 Філософія. Вміщують матеріал щодо специфіки дисципліни, особливостей опрацювання теоретичного курсу, літературних джерел, виконання індивідуальних і самостійних завдань, підготовки до практичних занять, містять список літератури, тощо.

ЗМІСТ

1. ВСТУП. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ	7
3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4. ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	13
5. ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДЗ.....	19
6. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	20
7. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ.....	27
8. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ.....	29
9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	30

1. ВСТУП. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Творча особистість у вимірі філософії» направлена на розвинення здатності у аспірантів бажання та можливості пошуку ефективних форм освоєння нових знань, до прийняття нестандартних рішень, осмислення виникнення нових соціокультурних форм і смислів, взаємодоповнюючих один одного та таких, що знаходяться в прямій залежності від засвоєння, прийняття та переоцінювання минулого соціокультурної спадщини, розвиток і формування творчої особистості. Курс орієнтований на нове визначення категорії творчості, розширення меж розуміння особливостей творчості особистості, системне розуміння особистісної творчості, концептуальне осмислення евристичних можливостей особистості у вимірі філософії.

Найменування показників	Галузь знань, ОНП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Статус дисципліни: Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 033 Філософія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – тези, комп'ютерна презентація		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,1 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий) Ступінь освіти: Доктор філософії (PhD)	10 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		56 год.	74 год.
		Індивідуальні завдання:	
10 год.	10 год.		
		Вид контролю: екзамен	

Мета вивчення дисципліни «Творча особистість у вимірі філософії»: формування у здобувачів наукового ступеня доктора філософії науково обґрунтованого, цілісного уявлення про сутність і особливості генезису та розвитку творчої особистості; проблемне поле існування людини евристичної (Homo Euristic); раціональні і

іраціональні сторони дійсності творчої особистості.

Передумови для вивчення дисципліни: одночасно з вивченням навчальної дисципліни «Творча особистість у вимірі філософії» здобувачі мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін: «Сучасний філософський дискурс», «Культура української наукової мови», «Методологічні аспекти наукового пошуку і творчості». Крім того, дисципліна базується на знаннях з ОК гуманітарного змісту, що отримані під час навчання на ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 03. Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії, історії світової та вітчизняної філософської думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій філософії;

ПРН10. Визначати та описувати різноаспектність проявів та перспективи становлення творчої особистості в сучасному українському суспільстві, визнавати її цінність в аксіологічній парадигмі ХХІ століття та пояснювати роль в контексті трансформацій сучасної соціокультурної реальності на тлі відносин «людина-світ».

Очікувані результати вивчення дисципліни:

Знати:

- понятійне поле творчої особистості у вимірі філософії;
- сутнісні складові толерантності та мультикультуралізму як основи життя людини;
- особливості розвитку обдарованості як системно-структурно-унікальної якості, що розвивається протягом життя людини;
- можливості досягнення людиною в порівнянні з іншими людьми більш високих (незвичайних, непересічних) результатів в одному або декількох видах діяльності; засоби поєднання здібностей, які дають людині можливість успішно, самостійно і оригінально виконати певну складну трудову діяльність та реалізувати свої можливості у творчій площині;
- специфіку впливу освітнього процесу на проявлення талантів творчої особистості; соціоісторичні, соціокультурні, соціопсихологічні, соціопедагогічні, соціоекономічні стратегії розвитку задатків геніальності у творчої особистості.

Уміти:

- оперувати категоріальним апаратом творчої особистості у вимірі філософії;
- аналізувати стратегії формування аксіологічного поля

толерантності та мультикультуралізму у творчої особистості;

- досліджувати творчу особистість як соціоісторичне, соціокультурне, соціопсихологічне, соціопедагогічне явище ноосфери;
- розуміти генезис творчої особистості та її окремі прояви;
- пропагувати та впроваджувати технології розвитку Homo Genialis;
- формувати власну стратегію розвитку творчої особистості в залежності від умов її існування в суспільстві.

Навчальна дисципліна формує *міждисциплінарні взаємозв'язки* з іншими дисциплінами ОНП, такими як «Сучасний філософський дискурс», «Поліфонія сучасного філософського знання: діалог на зламі тисячоліть», «Сучасна людина: площини філософської рефлексії» та іншими.

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері філософії, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 06. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності, діяти соціально відповідально та свідомо в умовах полікультурних реалій та сучасних трансформаційних процесів.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у філософії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з філософії та суміжних галузей;

СК 07. Здатність орієнтуватись та розкривати фундаментальні основи філософського ставлення до світу та людини в умовах сучасної світоглядної трансформації цивілізаційних парадигм з урахуванням регіональних та національних потреб, полікультурних реалій, процесів глобалізації на основі міжкультурного діалогу;

СК 08. Здатність розуміти логістичну сутність творчої особистості, орієнтуватись в аксіологічних стратагемах освіти як шляхах її формування та дискурсивних практиках homo genialis.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1. ТВОРЧА ОСОБИСТІТЬ У ВИМІРІ ФІЛОСОФІЇ													
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.													
ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ													
Тема 1. Аксіологічні страгати освіти: шлях до розвитку творчої особистості	13	2	2			9	13					12	
Тема 2. Освітня стратегія формування творчої особистості	13	2	2			9	13		1			12	
Тема 3. Ціннісні підвалини та методики розвитку творчої особистості	14	2	2			10	14		1			13	
Разом за змістовим модулем I	40	6	6			28	40	1	2			37	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II													
ЛОГІСТИКА В ЕВОЛЮЦІЇ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ													
Тема 4. Логістична сутність творчої особистості	12	1	2			9	12					12	
Тема 5. Еволюція творчої особистості: екзистенційна сутність homo genialis	14	1	4			9	14		1			12	
Тема 6. Дискурсивні практики геніальності (концептуальне значення філософії логістики)	14	2	2			10	14			1		13	
Разом за змістовим модулем II	40	4	8			28	40	1	2			37	
ІНДЗ	10					10	10					10	
Усього годин	90	10	14			10	56	90	2	4		10	74

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Тема 1. Аксіологічні страгатеми освіти: шлях до розвитку творчої особистості

Соціокультурна світова система та її криза. Цінності освіти та їх єдність з системою життєвих цінностей і орієнтацій людини і суспільства. Значимість та функції цінностей освіти. Основні цінності освіти: світоглядні компоненти виховання, навчання і формування духовності людини; впорядкована система базисних знань про світ, людину і суспільство, що дозволяє кожному вільно орієнтуватися в сучасному світі, який постійно трансформується, розвивати свої творчі здібності; забезпечує максимальні можливості успішної участі особистості в спільній діяльності, спрямованій на досягнення індивідуальних і колективних цілей; висока професійна компетенція фахівця; морально-етична парадигма.

Педагогічні технології як сукупність соціокультурних, соціопсихологічних, соціопедагогічних установок і цінностей, що визначають модель спільної освітньої діяльності з проектування, організації та проведення навчального процесу з метою виховання творчої особистості. Соціокультурне середовище як широкий спектр питань соціального, культурного, політичного, економічного, психологічного стану в країні, рівня матеріального добробуту народонаселення і матеріальної забезпеченості кожної конкретної особистості та різних соціальних груп, соціокультурна атмосфера в місті, регіоні, в кожній конкретній організації. Освітнє середовище як сукупність соціокультурних, соціопсихологічних, соціоекономічних умов, в яких здійснюється освітній процес.

Аксіологічні страгатеми освіти: загальний доступ до якісної освіти; глобальна інформатизація суспільства; підняття престижу освітньої діяльності та цінності освіти як такого; цілеспрямовані зусилля з підняття статусу філософії освіти як науки, що надає можливість системної картини освітньої діяльності; розвиток професійно-компетентної творчої особистості; самореалізація особистості, соціокультурної групи, соціуму; морально-етичні імперативи будь-якої діяльності людини; високий рівень розвитку технологій, в тому числі і педагогічних; пріоритетність знання як основи прогресу.

Тема 2. Освітня стратегія формування творчої особистості

Номо Euristic. Специфіка впливу процесів глобалізації на розвиток безперервної освіти. Педагогічні технології творчого розвитку учнів і

вчителів. Безперервна освіта крізь призму філософії освіти. Вплив практики управління кадрами на рівні країни на кар'єру і кар'єрне зростання її фахівців. Моделі типів кар'єри. Освітянська стратегія як системно організоване державою отримання, засвоєння і вдосконалення знань, умінь і навичок, що надає людині максимальні можливості для самореалізації та адаптації.

Соціальна самореалізація як досягнення успішності в міжособистісних відносинах, в суспільстві, причому саме в такій кількості і якості, які приносять задоволення і відчуття щастя людині, а не обмежуються шаблонами і стереотипами, що встановлюються соціумом.

Стратегії самореалізації. Соціокультурна адаптація крізь призму аксіології. Проєкт розвитку творчої особистості серед студентської молоді. Людина евристична (Homo Euristic) як володар надпрофесійних навичок і умінь. Творчість як діяльність, яка призводить до створення нових неповторних матеріальних і духовних цінностей. Унікальність творчої діяльності. Творча особистість як особистість, яка створює принципово нові продукти в результаті своєї діяльності. Творча особистість в розмаїтті її проявів.

Тема 3. Ціннісні підвалини та методики розвитку творчої особистості

Самореалізація творчої особистості. Освоєння світу цінностей як основних переконань і цілей індивідуума та суспільства. Проблема творчості. Основні ознаки творчості особистості. Творчий потенціал особистості. Творча особистість як динамічна система. Феномен творчої особистості. Творча особистість як підвалина унікальності людини. Соціальні технології розвитку індивідуальних потенціалів. Ефективне використання творчого зростання людини в різних секторах і галузях соціокультурної, соціоекономічної та інших сфер життя. Методика визначення творчих здібностей Джоя Пола Гілфорда. Методика визначення вербальної креативності Сарноффа Медника. Методика виявлення творчих здібностей Джонні Кінчера.

Content module 2. LOGISTICS IN THE EVOLUTION OF THE CREATIVE PERSONALITY

Topic 4. Logistic essence of a creative personality

The role of a creatively developed personality is aimed at self-realization in the effective development of social relations and the evolution of a person with standard priorities into a creative personality. Philosophy of logistics. History of the development of the concept of "logistics". Logistics is the art of making calculations. Logistics in ancient Greece and Rome. Logistics as mathematical logic. Logistics in Ukraine is the science of planning, organising, managing and regulating the movement of material and information flows in space and time from their primary source to the end user. Logistics as an applied military discipline. Logistics as a part of the business (P. Converse and P. Drucker). Logistics is the art and science of management, engineering and technological activities aimed at fulfilling the requirements of planning, providing and maintaining auxiliary means to support goals, plans and operations. Conceptual understanding of the term logistics in the philosophical dimension. Logistics is an interdisciplinary scientific field directly related to the search for new opportunities to improve the efficiency of various human activity systems. Logistics as systemic thinking and a tool for overcoming the current global crisis.

Philosophy of logistics and development of theoretical algorithms of human activity aimed at optimising the consumption of socio-cultural and material resources of society, which, contrary to stereotypes, are not unlimited. Philosophy of logistics and management system of socio-cultural and material resources. The philosophy of logistics as a science of systematic management of human activity and socio-cultural and material resources of society is based on the priorities of a creative personality. The purpose of the philosophy of logistics is to form a methodology for managing human activity focused on the development of a creative personality.

Objectives of the philosophy of logistics: definition of the theoretical concept of developing the foundations for the effective use of logistics in various human activities; characterization of the structure of the philosophy of logistics; development of a logistics system for the functioning of modern society, which

focuses on the priorities of the creative personality; study of logistics technologies for managing socio-cultural and material resources; analysis of the information specifics of existing logistics systems; consideration of systemic virtualisation of modern society in the context of creating logistics, the organisation of logistical management of society; formation of a creative personality; the systemic vision of values and value orientations of the individual, society, and society; support of creative people by the institutions of society to develop their talent, i.e. to provide the individual with all the opportunities to overcome the path from talent to Homo genialis.

A systematic approach in the philosophy of logistics. Paradigms of the philosophy of logistics: socio-cultural; economic; analytical; information; marketing; existential and integral. Ideologies of the philosophy of logistics: the creation of logistics systems of life; optimisation of marketing communications of modern society; development of technologies for human development and socialisation; ensuring optimal information and computer life; management of financial resources of the state in terms of self-realisation priorities; creation of a system for maximising the development of the creative potential of the individual.

Topic 5. Evolution of the creative personality: the existential essence of homo genialis

The problematic field of creativity in philosophical understanding. Creativity is a process of human activity that creates qualitatively new material and spiritual values that are in demand, valuable for people, for a person as a creator, and for a creative society. Social creativity is the highest form of social activity, a process of creation aimed at creating qualitatively new forms of social relations, social life, and new artistic and social forms and images. Socio-cultural creativity is a complex, systemic category aimed at the conscious, purposeful, active socio-cultural activity of a person, people or a group of people, focused on

cognition, improvement, transformation and transformation of the surrounding reality, creation of original, original in design spiritual and material values useful and necessary for a person in his/her everyday life.

The concept of "genius". Genius as a social phenomenon. Genius is an individual feature of a particular personality. Characteristics of a creative personality.

The creative personality is a socio-cultural type and a specific carrier of social relations. Creative personality as an individual with the ability to create fundamentally new forms of cognition and problem-solving through mastering educational technologies, distinguished by innovative methods of generating innovative ideas in demand, capable of implementing an idea that has no standardised solution methodology, striving for divergent knowledge of the noosphere. Socio-philosophical, existential foundations of creativity and the creative personality, provide opportunities to develop a strategy for the development of Homo Genialis. Signs of a creative personality: a constant need for freedom, intelligence, activity, creativity, aesthetics, and inspiration; the desire for constant learning, focus on innovation, exploration of new things, the possibility of an original vision of the situation, the ability to positive synergy (combination of heterogeneous elements for a more successful solution to a difficult problem).

Topic 6. Discursive practices of genius (conceptual significance of the philosophy of logistics)

Homo Sapiens - Homo Ludens - Homo Euristic - Homo Genialis. Deviance of the creative personality. Concepts of genius research. Genius in the context of the influence of the language systems of the individual, society and society on the change of socio-cultural reality. Designing a socio-cultural and educational

environment for a creative personality. Analysis of genius from the point of view of discursive practices. Analysis of discursive practices of genius: sublimation concept by S. Freud; psychopathological concept (O. Weininger, E. Kretschmer, C.Lombroso, J. Carlsson); charismatic concept (R. Zom), biosocial concept (W.Efroimson); bio-sociocultural concept. The role of culture in the development of genius. Development of genius as an integral process. Socio-cultural and linguistic bases of genius development. Discursive linguistic personality. Social and philosophical understanding of genius.

4. ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема	Форма організації на занятті	Обов'язкове практичне завдання	Термін виконання
Змістовий модуль 1.			
ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ			
Тема 1. Аксіологічні страгемати освіти: шлях до розвитку творчої особистості <i>Форма:</i> <i>Комбіноване семінарське заняття</i>	Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком ключових питань теми	1. Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями): 1) Цінності освіти та їх єдність з системою життєвих цінностей і орієнтацій людини і суспільства. Основні цінності освіти: світоглядні компоненти виховання, навчання і формування духовності людини. 2) Педагогічні технології як сукупність соціокультурних, соціопсихологічних, соціопедагогічних установок і цінностей, що визначають модель спільної освітньої діяльності з проектування, організації та проведення навчального процесу з метою виховання творчої особистості. 3) Аксіологічні страгемати освіти: загальний доступ до якісної освіти; глобальна інформатизація суспільства; підняття престижу освітньої діяльності та цінності освіти: проблемне поле творчої	На практичному занятті

		<p>особистості.</p> <p>2.Індивідуальні виступи аспірантів. Усна аналітична доповідь – до 5 хвилин. (кожен заздалегідь обрає 2 теми, по 1й з кожного блоку)</p> <p style="text-align: center;"><i>Блок 1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль цінностей освіти у суспільстві. Ціннісні орієнтації людини і суспільства. 2. Розуміння творчості. 3. Визначна роль творчої особистості у прогресу людства. 4. Стратегія розвитку творчої особистості.. 5. Стратагеми творчої особистості.. 6. Роль творчої особистості у формуванні цінностей людства. 7. Морально-етична парадигма творчої особистості. <p style="text-align: center;"><i>Блок 2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічні технології як сукупність соціокультурних, соціопсихологічних, соціопедагогічних установок і цінностей, що визначають модель спільної освітньої діяльності з проектування, організації та проведення навчального процесу з метою виховання творчої особистості . 2. Роль евристики у педагогічних технологіях. 3. Соціокультурне як базис творчої особистості. 4. Значення сучасних технологій у формуванні творчої особистості. 5. Творче мислення у суспільстві XXI сторіччя. 	
<p>Тема 2. Освітнянська стратегія формування творчої особистості <i>Форма: Комбіноване семінарське заняття</i></p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком ключових питань теми</p>	<p>1.Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічні технології творчого розвитку учнів і вчителів. 2. Філософія безперервної освіти у творчому розвитку особистості. 3. Роль самореалізації у творчості людини.. 	<p>На практичному занятті</p>

4. Реалізація творчих навичок.
5. Соціальна самореалізація.
6. Соціокультурна самореалізація.
7. Соціокультурна адаптація та Homo Euristic.

2. Робота в парах. Обговорення провідних положень методу та виступи з обґрунтуванням доцільності застосування методу в конкретних наукових дослідженнях. Дискусія. (Виступи готуються заздалегідь)

Пара 1. Самореалізація творчої особистості. Соціальна самореалізація та її особливості. Пріоритети соціокультурної самореалізації. Соціокультурна адаптація/соціокультурна

дезадаптація творчої особистості.

Пара 2. Філософія логістики. Історія розвитку поняття «логістика». Логістика як мистецтво виконання розрахунків. Логістика у Стародавній Греції та Римі. Логістика як математична логіка. Логістика в Україні як наука про планування, організацію, управління і регулювання руху матеріальних та інформаційних потоків у просторі і часі від їх первинного джерела до кінцевого споживача. Логістика як прикладна військова дисципліна. Логістика як частина бізнесу (П. Конверс і П. Дракер). Логістика як мистецтво і наука менеджменту, техніки і технологічної діяльності, спрямовану на виконання вимог планування, забезпечення і збереження допоміжних засобів для підтримки цілей, планів і операцій. Концептуальне осмислення терміну логістики у філософському вимірі. Логістика як міждисциплінарний науковий напрям, безпосередньо пов'язаний з пошуком нових можливостей підвищення ефективності різних систем діяльності людини. Логістика як системне мислення та інструмент подолання сучасної глобальної кризи

		<p>3. Індивідуальні аналітичні повідомлення до 5 хвилин Теми повідомлень (обрати 1):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічні технології розвитку творчої особистості. 2. Роль Одеської наукової школи у стратегіях самореалізації творчої особистості. 3. Сутнісні основи філософії логістики. 4. Homo Euristic як основа успішності сучасного українського суспільства. 5. Можливості подолання шляху від таланту до Homo genialis. 6. Проблемна площина творчості у постмодерному суспільстві. 7. Творчість як діяльність, яка призводить до створення нових неповторних матеріальних і духовних цінностей. 8. Унікальність творчої діяльності. 	
<p>Тема 3. Ціннісні підвалини та методики розвитку творчої особистості. Форма: Комбіноване семінарське заняття</p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком ключових питань теми</p>	<p>1. Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Феномен творчої особистості. 2. Творча особистість як соціокультурна динамічна система. 3. Ефективне використання творчого зростання людини в різних секторах і галузях соціокультурної, соціоекономічної та інших сфер життя. 4. Методика визначення творчих здібностей Джоя Пола Гілфорда. 5. Методика визначення вербальної креативності Сарноффа Медника. 6. Методика виявлення творчих здібностей Джонні Кінчера 7. Системне об'єднання різноманітних методик у методику розвитку творчої особистості. <p>2. Вирішення практичних завдань. Описати конкретні приклади, де, для чого і як саме можна використати методику розвитку творчої особистості в своєму дисертаційному дослідженні; знайти приклади використання</p>	<p>На практичному занятті</p>

		<p><i>методів у наукових розвідках інших науковців.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Методи діагностики самовизначення майбутньої професії. • Методика визначення факторів творчого мислення. • Роль батареї тестування у визначенні творчих здатностей особистості. • Тести та субтести, їх роль у визначенні творчих схильностей особистості; • Методика вербальної креативності. • Роль експерименту у визначенні творчих навичок особистості. • Методика індексу унікальності. • Методика визначення творчого потенціалу особистості. <p>3. Темі індивідуальних повідомлень (вибрати 1)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальна творчість. 2. Творча самореалізація. 3. Творчі характеристики особистості. 4. Творче та креативне у особистості. 5. Творчість і таланти. 6. Система знаходження та розвитку талантів в Україні. 7. Тестування творчої особистості. 8. Роль творчих здібностей людини у функціонуванні сучасного суспільства <p>4. Практикум. Робота з сайтом університету. Ознайомлення з документами з питань академічної доброчесності. Як знайти таланти: методики пошуку. Специфіка проявів таланту. Академічна доброчесність як основа існування творчої особистості.</p>	
--	--	--	--

Змістовий модуль 2.

ЛОГІСТИКА В ЕВОЛЮЦІЇ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Тема	4.	Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком ключових питань теми	Питання для обговорення	На практичному занятті
Логістична сутність творчої особистості <i>Форма: Семінар-диспут</i>			1. Роль творчо розвиненої особистості, що націлена на самореалізацію, у ефективному розвитку соціальних зв'язків та еволюції особистості зі стандартними пріоритетами в креативну	

		<p>особистість.</p> <p>2. Творча особистість і логістика.</p> <p>3. Логістика як прикладна військова дисципліна.</p> <p>4. Логістика як частина бізнесу (П.Конверс і П. Дракер)..</p> <p>5. Концептуальне осмислення терміну логістики у філософському вимірі.</p> <p>6. Логістика як міждисциплінарний науковий напрям, безпосередньо пов'язаний з пошуком нових можливостей підвищення ефективності різних систем діяльності людини.</p> <p>7. Творча логістика.</p> <p>8. 8. Логістична сутність творчої особистості.</p> <p>Виконання практичних завдань</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначення теоретичної концепції вироблення основ ефективного використання логістики в різній діяльності людини. • Вироблення логістичної системи функціонування сучасного суспільства, що орієнтується на пріоритети творчої особистості. <p>«Мозковий штурм» на тему «організація логістичного управління суспільством»</p>	
<p>Тема 5. Еволюція творчої особистості: екзистенційна сутність Homo genialis. <i>Форма: Комбіноване семінарське заняття</i></p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком ключових питань теми</p>	<p>Виступи здобувачів з презентаціями на тему:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Соціальна творчість як вища форма соціальної діяльності. • Геніальність як індивідуальна особливість конкретної особистості. • Творча особистість як соціокультурний тип і конкретний носій суспільних відносин. <p>Виконання практичних завдань:</p> <p>1) соціально-філософські підстави креативності та креативної особистості</p>	<p>На практичному занятті</p>

		2) можливості застосування позитивної синектики (поєднання різнорідних елементів для більш вдалого рішення важкої проблеми). Майстер-клас на тему «Творча особистість: еволюція та революція»	
Тема Дискурсивні практики геніальності (концептуальне значення філософії логістики). <i>Форма: Семінар-практикум</i>	6. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком ключових питань теми	Питання для обговорення <ul style="list-style-type: none"> • Homo Sapiens – Homo Ludens – Homo Euristic – Homo Genialis. • Девіантність творчої особистості. • Проектування соціокультурно–освітнього середовища для творчої особистості. Виконання практичних завдань: Аналіз дискурсивних практик геніальності: сублимаційна концепція З. Фрейд; психопатологічна концепція (О.Вейнінгер, Е. Кречмер, Ч. Ломброзо, Дж. Карлссон); харизматична концепція (Р.Зом), біосоціальна концепція (В. Ефроїмсон); біосоціокультурна концепція. Тренінг: Розвиток геніальності як інтегральний процес.	На практичному занятті

5. ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДЗ

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;

- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Тези (від гр. thesis – положення, твердження) – це коротко, точно, послідовно сформульовані ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці. Вони містять матеріали, положення, категорії, які автор вперше вводить у науковий обіг.

Структура тез наступна: *вступна, основна, заключна частина.*

У **вступній** частині відображується актуальність, важливість обраної теми, визначається об'єкт, предмет дослідження, виділяється проблема, мета, завдання, які ставить здобувач перед собою для досягнення поставленої мети. В **основній** частині тез досліджуються основні підходи до вирішення даної проблеми, виділяються нові цікаві ідеї, може пропонуватися авторський варіант вирішення заявленої проблеми на основі проаналізованого матеріалу, тощо. У **заклучній** частині робляться висновки за підсумками розглянутого матеріалу, показуються перспективи в дослідженні цієї проблеми. Список літератури оформляється в кінці тез. У список літератури включаються тільки ті джерела, на які є посилання в тексті тез, зазвичай, від трьох до п'яти джерел.

6. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

6.1. ТЕСТ «ВИВЛЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ» (розроблений згідно методики Джоя Кінчера).

Тест спрямований на визначення творчого потенціалу особистості.

Інструкція. Оцініть в балах (від 1 до 10), наскільки типовими для вас є наступні характеристики Вашої поведінки. Окуляри виставляються виходячи з наступного:

- 10 балів – Ваша відповідність тому, що сказано, дуже велике.
- * 9-6 балів – відповідність значна.
- 5 балів – в даному сенсі ви десь на середньому рівні.
- * 4-2 бали – по цій частині ваш рівень нижче середнього.
- 1 бал – це вам взагалі не властиво.

Текст опитувальника

1. Ви допитливі ? Ви сумніваєтеся в очевидному? Чи турбує Вас, що, як, Чому, чому ні? Ви любите збирати відомості?

2. Ви спостережливі? Чи помічаєте Ви зміни, що відбуваються навколо Вас?

3. Чи сприймаєте Ви чужі точки зору? Коли Ви з кимось не згодні, чи здатні Ви зрозуміти того, з ким незгодні? Ви можете поглянути на стару проблему по-новому?

4. Ви готові змінити точку зору? Чи відкриті Ви новим ідеям? Якщо хтось робить доповнення до Вашої ідеї або вносить в неї зміни, чи готові Ви їх прийняти? Чи шукаєте Ви нові ідеї, замість того щоб дотримуватися своїх старих?

5. Ви вчитеся на своїх помилках? Чи можете Ви усвідомити свою невдачу, при цьому не здаючись? Ви розумієте, що поки Ви не здалися, не все втрачено?

6. Чи користуєтеся Ви своєю уявою? Чи говорите Ви собі: «а що буде, якщо...»?

7. Ви помічаєте риси подібності між речами, які, як здається, не мають нічого спільного (Наприклад, що спільного між рослиною пустелі і наполегливою людиною?)? Ви використовуєте речі новими способами (на зразок склянки в якості вази для квітів)?

8. Чи вірите ви в себе? Ви приступаєте до справи з упевненістю, що впораєтеся? Чи вважаєте Ви себе здатним (здатною) знаходити рішення проблем?

9. Ви намагаєтеся утримуватися від того, щоб давати оцінки іншим людям, чужим ідеям, новим ситуаціям? Чи чекаєте Ви, поки не набереться достатньо відомостей, щоб прийти до певного висновку?

10. Ви схильні знаходити в будь-якій справі інтерес? Чи станете Ви займатися тим, що з боку виглядає дурним? Чи вірите Ви в себе достатньо для того, щоб бути підприємливим і йти на ризик? Ви пропонуєте рішення, які можуть бути відкинуті іншими, або зазвичай не підставляєтеся? Підрахуйте набрану вами суму балів і визначте свій показник творчого потенціалу:

- * 80-100 балів – потенціал дуже великий.
- * 60-80 балів – Ви творча особистість.
- * 40-60 балів – Ви не гірше більшості.
- 20-40 балів – Ви не настільки творча особистість, як більшість.
- 10-20 очок – Вам слід відвідувати гуртки з творчою спрямованістю.

6.2. ТЕСТ ВІДДАЛЕНИХ АСОЦІАЦІЙ (розроблений згідно методики С.Медника – вербальна креативність).

В якості стимулюючого матеріалу в тесті використовується сорок словесних тріад. Елементи кожної тріади належать до взаємно віддалених асоціативних областей. Перед основними завданнями проводиться розминка (тренувальна серія). Друга серія проводиться через 3-5 днів після першої. Тест проводиться індивідуально або в групах по 5-7 чоловік. Тестове завдання пред'являється на окремих аркушах, на яких записуються і відповіді.

Інструкція. Зараз я запропоную вам невелике словесне завдання. Перед основною серією проведемо невелику розминку для того, щоб ви зрозуміли суть завдання і представили хід рішення. Я даю вам два слова, Ви підбираєте до них третє, таке, щоб воно поєднувалося з кожним запропонованим, тобто могло б скласти з ним словосполучення.

Випробуваням пропонуються картки із завданнями розминки, які вони послідовно вирішують, записуючи відповіді на тих же картках.

Завдання розминки. Фірмові, рекордні; дитяча, чорнильниця; витончена, шахова; паперовий, осінній; смачна, англійська.

Під час розминки експериментатор постійно обговорює з дітьми можливість – неможливість вживання певних виразів. Необхідно підвести до думки про можливість вживання найнеймовірніших словосполучень.

Серія 1

Інструкція. Отже, переходимо до основної серії завдань. Суть кожного приблизно така ж, що і в завданнях розминки. Тільки тепер вам пропонується не два, а три слова.

Ви підбираєте до них таке четверте, яке б підходило до кожного з трьох слів, тобто могло б скласти словосполучення з кожним з трьох слів-стимулів. Наприклад, швидкий, зелений, повний. Відповіддю може бути «поїзд». Ви можете також змінювати слова граматично, використовувати прийменники. Наприклад: годинник, скрипка, єдність. Відповіддю може бути слово «майстер» (годинниковий майстер, скрипковий майстер, єдиний майстер або варіант з приводом – майстер по годинникам).

Якщо у відповідь на запропоновані стимули у вас виникає не одна, а кілька асоціацій, напишіть все. Відповіді пишуть на цих же листочках. Якщо ви змінюєте слова-стимули граматично, то словосполучення пишуть цілком, якщо не змінюєте, то пишуть тільки запропоноване слово. Працюйте в будь-якому зручному для вас режимі, в часі ви не обмежені. Так як тут важливі ваші суто особисті результати, будь ласка, не відволікайтеся і працюйте індивідуально.

Слова-стимули

Гучна, правда, повільно

Холодна, зелень, каламутна

Минуле, море, друзі

Пильний, вія, скляний

Світла, англійська, новини

Кіно, іспит, проїзний

Кімната, положення, річка

Важке, минув, золото

Мундир, містечко, квиток

Несподівано, людина, вулиця

Холодна, дим, жорстокий

Розумна, холодна, світла

Минулий, час, важкий
Дідусь, окуляри, добра
Довго, вечір, друзі
Погано, очі, море
Слон, будинок, велетень
Сніг, хліб, ведмідь
Назавжди, додому, назад
Стереотипи відповідей
Говорити
Вода
Згадавши
Око
Газета
Квиток
Увійти
Час
Воєнний
Зустріч
Війна
Гол
Бабуся
Чекати
Бачачи
Великий
Білий
Повернутися

Серія 2

Інструкція. Сьогодні я пропоную вам завдання, подібні минулим, але мета ставиться більш цікава, дещо навіть ускладнюється. Постарайтеся, щоб ті

образи, ті асоціації, які приходять вам в голову у відповідь на запропоновані слова, були якомога більш оригінальними і яскравими, незвичайними, образними. Нехай це будуть словосполучення, які в повсякденному житті навіть не вживаються і звучать вельми незвично. Постарайтеся створити щось нове і оригінальне. Умови ті ж – ви можете змінювати граматичну форму, використовувати прийменники. Свої відповіді пишіть на картках.

Ще раз нагадую вам про мету сьогоднішньої роботи: постарайтеся продемонструвати оригінальність і самобутність свого мислення.

Стимульний матеріал

Випадкова, гори, довгоочікувана

Вечірня, папір, стінна

Назад, Батьківщина, шлях

Далеко, сліпий, майбутнє

Народна, страх, світова

Гроші, квиток, вільний

Двері, довіра, швидко

Друг, місто, коло

Поїзд, купити, паперовий

Колір, заєць, цукор

Ласкава, зморшки, казка

Дитинство, випадок, хороше

Повітря, швидка, свіжа

Співак, Америка, тонкий

Важкий, народження, урожайний

Багато, нісенітниця, прямо

Кривий, окуляри, гострий

Садова, мозок, порожня

Гість, випадково, вокзал

Людина, погони, завод

Типові відповіді

Зустріч

Газета

Повернутися

Дивитися

Війна

Час

Увійти

Рідний

Квиток

Білий

Бабуся

Настрій

Струмінь

Голос

Року

Говорити

Око

Голова

Зустріч

Воєнний

Таким чином, друга серія по матеріалу, що є стимулом, практично не відрізняється від першої, відмінності полягають лише в установці.

Всі результати, отримані в групі, фіксуються і зводяться в таблицю, де по вертикалі заносяться прізвища, по горизонталі – відповіді на слова-стимули. На кожну серію робиться окрема таблиця.

Критерії оцінок

1. Кількість асоціацій

де Х-загальна кількість відповідей; Y-загальна кількість завдань.

Наприклад, якщо випробуваний запропонував 28 відповідей, його Індекс буде $28/20 = 1,4$.

2. Індекс оригінальності

Спочатку вважається індекс оригінальності кожної відповіді, потім Індекс оригінальності всіх відповідей випробуваного.

Підрахунок проводиться наступним чином: на кожен стимул складається список відповідей, запропонованих всією групою. Вважається частота зустрічальності кожної відповіді (кількість таких же відповідей – g). Індекс оригінальності (Z_i) кожної відповіді дорівнює одиниці, поділеній на кількість таких відповідей у групі. де Z_i – Індекс оригінальності кожної відповіді; i – номер завдання; g – частота зустрічальності кожної відповіді.

Всі індекси оригінальності відповідей конкретного випробуваного складаються: де N_{or} -Індекс оригінальності роботи випробуваного.

Наприклад, на стимул «швидкий, зелений, повний» з 50 випробовуваних 46 дали відповідь «поїзд», Індекс оригінальності даної відповіді буде дорівнює $1/46$. Якщо даний випробуваний дав таку ж відповідь, то йому зараховується цей індекс ($Z_1 = 1/46$). Так підраховуються індекси всіх відповідей даного випробуваного і обчислюється їх сума. Потім ця сума ділиться на кількість відповідей, що дорівнює числу слів-стимулів.

3. Індекс унікальності відповідей

Унікальним вважається відповідь, у якого Індекс оригінальності $Z_i = 1$. Індекс унікальності вираховується за формулою:

де N_{un} – Індекс унікальності відповідей (щодо даної вибірки); I – кількість унікальних відповідей у даного випробуваного.

Випробовувані ранжуються за показником оригінальності, потім – за показником унікальності.

7. ПИТАННЯ ДО САМОКОНТРОЛЮ

1. Розтлумачте поняття «педагогічна технологія».

2. Що є цінностями освіти.
3. Порівняйте соціокультурне та освітнє середовище.
4. Розкажіть про освітянську стратегію.
5. Проаналізуйте проблеми соціокультурної адаптації у сучасному суспільстві.
6. Обдарованість. Прояви обдарованості.
7. Здібності. Види здібностей.
8. Майстерність як шлях до геніальності. Роль професійної майстерності. Компоненти професійної компетентності.
9. Креативність: сутність, поняття, гіпотези, критерії.
10. Творчість як категорія філософії. Види творчості.
11. Талант як поняття. Класифікація видів таланту в різних сферах діяльності.
12. Специфіка геніальності. Прояви геніальності. Основи творчості генія.
13. Проблема вимірювання геніальності.
14. Що Вами розуміється під «творчою особистістю»?
15. Чим творча особистість відрізняється від особистості?
16. Проаналізуйте буття Homo Euristic.
17. Оцініть потенціал творчої особистості у сучасному українському суспільстві.
18. Що є логістикою?
19. Що вивчає філософія логістики?
21. Порівняйте соціальну та соціокультурну творчість.
22. Виділіть характеристики творчої особистості.
23. Назвіть ознаки креативної особистості.
24. Проведіть дискурсивний аналіз понять «геній» і «геніальність».
25. Які концепції геніальності Ви знаєте?
26. Талант і геніальність в античній культурі.

27. Благородне походження категорії «геній» та неблагородне походження категорії «талант». Причини і наслідки даної специфіки.

28. Ваша думка про питання Хуана Урарте:

- якими якостями володіє та природа, яка робить людину здатною до однієї науки і нездатною до іншої;

- які види обдарувань є в людському роді;

- які мистецтва і науки відповідають кожному даруванню зокрема;

- за якими ознаками можна дізнатися відповідне обдарування.

29. Шлях від таланту до геніальності в епоху Відродження.

30. "Tabula rasa" Джона Локка.

31. Поняття «геній» у Олександра Баумгартена.

32. Природа геніальності по Іммануїлу Канту.

33. Талант і геніальність в сучасному суспільстві: місце інтелекту.

34. Творчість як здатність. Свобода і творчість. Творчість і гра. Соціокультурна значущість творчості.

35. Види творчої діяльності.

36. Творчість і здібності: взаємозв'язок і взаємодія понять.

37. Класифікації здібностей.

38. Талант і / або здібності.

39. Творчість і особистість. Творча особистість.

40. Шлях до геніальності: талант, здібності, мислення, діяльність, воля, розум, бажання творити...

8. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Характеристики творчої особистості у вимірі філософії як науки.
2. Функції творчої особистості у вимірі філософії .
3. Творче начало як основа таланту.
4. Розвиток соціальної творчості.
5. Феномен творчої особистості.

6. Сутність обдарованості.
7. Прояви і види таланту.
8. Розуміння таланту.
9. Розвиток таланту.
- 10.Способи знаходження таланту.
- 11.Специфіка геніальності.
- 12.Концепції геніальності.
- 13.Теорії геніальності: загальна характеристика.
- 14.Геній згідно теорії сублимації З. Фрейда.
- 15.Психопатологічні концепції геніальності.
- 16.Теорія харизматичної особистості М. Вебера.
- 17.Теорія пасіонарності Л. Н. Гумільова.
- 18.Біосоціальна концепція В. Ф. Ефроїмсона.
- 19.Специфіка гормональної теорії геніальності.
- 20.Прагматична теорія геніальності.
- 21.Структурно-функціональна теорія геніальності.
- 22.Трансформативна теорія геніальності.
- 23.Культурно-творча теорія геніальності.
- 24.Діяльнісна теорія Р. Елберта.
- 25.Геній і геніальність: філософське бачення співвідношення.
- 26.Роль креативності у розвитку таланту і геніальності.
- 27.Обдарованість, талант, геніальність у сучасному суспільстві.
- 28.Філософська оцінка творчої особистості.
- 29.Значення і роль інтелекту в проявах таланту і геніальності.
- 30.Творча особистість у вимірі філософії в суспільстві ХХІ століття.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Архітектоніка ноосферизації освіти: [колективний навчальний посібник]; авт. кол.

- С.С. Єрмакова, А.В. Ковров С.О. Кровяков, Є.Р. Борінштейн та ін. / за заг. ред. С.С. Єрмакової. Одеса: «ВМВ», 2022. 196 с.
2. Данильян О. Г. Філософія : підручник. Харків: Право, 2020. 432 с.
3. Стратегії формування творчої особистості: методи, прийоми, форми: колективна монографія / авт. кол. В.Г. Кремень, В.В. Ільїн, Є.Р. Борінштейн та ін. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України. 320 с.
4. Філософія: підручник / В.С. Бліхар та ін. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
5. Філософія: Підручник / Є.Р. Борінштейн, В.І. Аксьонова, З.М. Атаманюк та ін.; за ред. Є.Р. Борінштейна. Одеса: Університет Ушинського, 2021. 502 с.

Додаткова література

1. Атаманюк З.М. Свобода як фактор соціокультурних трансформацій сучасного суспільства: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 316 с.
2. Борінштейн Є.Р. Обдаровані діти: між талантом та геніальністю. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації!»*. 18—22 серпня 2021 р. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України. С.95-97.
3. Борінштейн Є.Р. Прологомени викладання філософії для дітей. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Філософія для дітей: сучасний стан і перспективи розвитку»*. 25, 26 травня 2021 р. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України. С. 26-28.
4. Борінштейн Є.Р. Розвиток творчої особистості: феномен обдарованої дитини. *Матеріали методологічного семінару «Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контекст»*. 18-20 листопада 2021 р. Київ. Інститут обдарованої дитини НАПН України. С. 45-50.
5. Борінштейн Є.Р., Атаманюк З.М., Яненко Т.О. Когнітивний дисонанс соціальної поведінки: психологістика. *Матеріали IX Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених «Освіта та соціалізація особистості»*. 23-24 квітня. Одеса, 2021. С. 10-13.
6. Борінштейн Е.Р. Роль логістики в розвитку креативної личности: екзистенціальні основи Homo Genialis. *Наукове пізнання: методологія та технологія*. Одеса, 2016. № 1(36). С. 20-27.
7. Борінштейн Є.Р., Скловський І.З., Оніщенко І.О. Соціопсихологічні характеристики студентства в сучасному освітньому просторі України. *Матеріали III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців*. 21-22 травня 2021 р. Одеса. С. 17-20.
8. Бичко І.В. Філософія: Підручник для студ. вищих закладів освіти. Київ : Либідь, 2019. 648 с.
9. Вольнова Л. М. Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. Посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна педагогіка» у двох частинах. Ч. II. Практична частина. 2-ге вид., перероб і доповн. Київ, 2016. 193 с.
10. Готинян-Журавльова В.В. Соціально-філософські складові безеталонного вимірювання: види, визначення, застосування: Монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 358с.
11. Добролюбська Ю.А. Історичні панорами Жана-Шарля Ланглуа як візуалізація історії. *Історіосфера*. Матеріали Шістнадцятої наукової конференції викладачів,

здобувачів вищої освіти та молодих учених Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Одеса: Ун-т Ушинського, 2-3 квітня 2021 р. 92 с. С.24-28.

12. Культура якості: інвестиційна привабливість ноосферної освіти: [колективна монографія]; авт. кол.: С.С. Єрмакова, Н.В. Кічук, Є.Р. Борінштейн та ін. / за заг. ред. С.С. Єрмакової. Одеса: «ВМВ», 2021. 240 с.

13. Методологія та технологія сучасного філософського пізнання: Колективна монографія / З.М. Атаманюк та ін. Одеса: Університет Ушинського, 2016. 307 с.

14. Огорокова В.В. Образ нової соціальної реальності Постмодерну та форми його моделювання: Монографія. Одеса: ВМВ, 2018. 288 с.

15. Орленко І.М. Соціокультурна адаптація студентської молоді: методичний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 84 с.

16. Прокопович Л. Театральність в соціокомунікативних проявах культури: соціально-філософське дослідження. Одеса: Екологія, 2019. 336 с.

17. Самойлов А.М. Профілактика девіантної поведінки підлітків у соціально-виховному середовищі загальноосвітньої школи: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец:13.00.07 «Теорія і методика виховання». Державний заклад «Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського». Вінниця, 2017. 282 с.

18. Сведсен Л. Філософія свободи. Львів: Видавництво Анетти Антоненко; К.: Ніка-Центр, 2016. 336 с.

19. Borinshtein Y. Fundamental foundations of logistics philosophy: Колективна монографія. **SENSE** Comprehension of the formation of the world indifferent philosophical approaches. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2019. P.24-48.

19. Yevhen Borinshtein, Zoia Atamaniuk, Nataliia Ortynska. Education: Dialogical Search and Socio-Cultural Adaptation. **Web of Science**. Наука і освіта. Одеса, 2017. N12. С.140-145.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека Університету Ушинського: офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>
2. Девіантна поведінка. Соціологія. Навчальні матеріали онлайн. URL:
3. Девіантна поведінка: форми, види, причини // Соціологія: конспект лекцій. Одеський державний екологічний університет. URL: <https://studfile.net/preview/5162948/page:12/>
4. Наукове пізнання: методологія та технології. URL : <http://np.pdpu.od.ua>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/>
7. Перспективи. Соціально-політичний журнал. URL: <http://perspektyvu.pdpu.od.ua/>
8. Психологія творчості. URL: http://maup-sevastopol.narod.ru/e_katalog/p08_52.pdf
9. Творча особистість URL: https://vuzlit.ru/442596/tvorcha_osobistist
10. Творча особистість: її психологічний портрет. URL: <https://festival21.org/stati-i-publikacii/tvorcha-osobistist-%D1%97%D1%97-zakonomirnosti-rozvitku-ta-diyalnosti/>
11. Творча особистість: творчий потенціал особистості URL: https://pidru4niki.com/79975/psihologiya/tvorcha_osobistist

